

Omtanke skaber ingen ulykker

Medarbejderne og en lydhør ledelse baner vejen for et bedre arbejdsmiljø i en af de danske virksomheder, der er længst fremme på miljø- og arbejdsmiljøområdet

Af Jesper Winther Andersen

I december 2006 blev ArbejdsmiljøPrisen inden for kategorien "Muskel- og skeletbesvær" tildelt Vald. Birn A/S, Holstebro.

Prisen blev givet med følgende begrundelse: "I denne virksomhed inden for jernindustrien, som traditionelt har meget fysisk krævende arbejdsmiljø, er der gennemført en systematisk indsats for at mindske den fysiske belastning, hvilket også har medført kraftigt reduceret sygefravær. Dommerkomitéen vil derfor give ArbejdsmiljøPrisen 2006, inden for kategorien muskel- og skeletbesvær, til Vald. Birn, for deres arbejde med både indretning og hjælpemidler som kan afpasses individuelt. Dommerkomitéen finder det særlig eksemplarisk, at der løbende er fulgt op på arbejdsmiljøet ved en såkaldt "rullende arbejdsplads-vurdering". Vald. Birn har vist, at man med teknologisk fremsyn kan nedsætte arbejdsmiljøbelastningerne, blandt andet i forhold til muskler og skelet."

Den 1. juni 2007 tiltrådte Karen Nielsen stillingen som BIRNs nye sikkerheds- og miljøchef.

- Jeg ser frem til at tage fat på opgaverne. På miljøområdet vil jeg arbejde for at fastholde den gode miljø-performance, som virksomheden har. Produktionen er energitung, og

derfor skal vi hele tiden have fokus på forbedringer og optimeringer. På arbejdsmiljøsideen ligger der en meget vigtig opgave i APV'en. APV kommer hele vejen rundt, og på den måde kan vi tage temperaturen på vores arbejdsmiljø, sagde Karen Nielsen ved sin tiltrædelse. I dag, få måneder senere, siger Karen Nielsen til MILJØ MAGASINET:

- Et helt særligt fokus ligger der på ulykker og tilløb til ulykker. Der er såvel menneskelige som økonomiske ressourcer at spare for hver ulykke, vi kan forebygge. Vi lægger vægt på ansvarlighed, og vi opfordrer alle til at melde ud, hvis de ser noget, som er ved at gå galt. Vi skal i fællesskab sørge for at få så megen erfaring som mulig. Vi er meget systematiske, når det gælder kvalitet. Den samme systematik vil bruge, når det gælder arbejdsmiljø, pointerer Karen Nielsen, der før sin ansættelse hos Vald. Birn A/S dels har en lang karriere i BST-verdenen bag sig og dels har været sagsbehandler ved Ringkøbing Amt, hvor Karen Nielsen havde myndighedsopgaven over for Cheminova.

- Det var en særdeles spændende opgave, men i forbindelse med strukturreformen og nedlæggelsen af amterne besluttede jeg at forsøge at samle mine miljøbaggrunde og afprøve det, jeg kan. Hos Vald. Birn kæder man kvalitet og arbejdsmiljø sammen og har samtidig prioriteret selve miljøarbejdet meget højt, så jeg tænkte, at hvis de kunne bruge mig, så kunne jeg bruge dem.

Karen Nielsen er oprindeligt uddannet industrilaborant og miljøtekniker og har suppleret sin baggrund med en master-

grad på DTU i teknisk miljøledelse.

Unik viden

Vald. Birn A/S fjernede en stor del af medarbejdernes tunge løft, foroverbøjede stillinger og vrid i ryggen, da de i 2005 udviklede et nyt produktionsanlæg. Resultatet har været et reduceret sygefravær og ikke mindst højere trivsel blandt de ansatte.

- Vi valgte at inddrage medarbejderne, da produktionssystemet i renseafdelingen skulle udvides og fornyes. Vi fandt hurtigt ud af, at medarbejderne har en unik viden om deres egen arbejdsplatform, og derfor udviklede vi en projektarbejdsform som en del af den løbende APV, da vi skulle udvikle vores nye arbejdsmiljøvenlige arbejdspladser. Og det har sparet både tid og mange fejl-dispositioner, oplyser Karen Nielsen.

Vald. Birn A/S har i dag mindre sygefravær, man har øget produktiviteten og reduceret vedligeholdelsesomkostningerne på anlægget i renseafdelingen. At forandringsprocessen er gået så glat, skyldes ifølge Karen Nielsen den måde, de ansatte er blevet involveret på.

- Vi har spurgt medarbejderne om hjælp og brugt deres viden. Og det er klart, at det har givet dem et ejerforhold og en positiv tilgang til forandringerne, fordi de har været med til at udvikle anlægget. Det betyder også, at de kender alle de tekniske og ergonomiske forhold og er topmotiverede for at anvende mulighederne, forklarer Karen Nielsen, der tilføjer:

- Vi vil gøre endnu mere for arbejdsmiljøet. Vi tager det alvorligt, at vi har et ansvar. Men vi er også opmærksomme på, at en virksomhed som vores må gøre en ekstra indsats for at skaffe medarbejdere på et arbejdsmarked, hvor der er konkurrence mellem arbejdsgiverne om at tiltrække medarbejdere.

Midt på sommeren indgik Vald. Birn A/S en aftale med Robotool A/S om levering af en robotløsning til håndtering, montage og færdigpakning af emner ved CNC-bearbejdningscentre.

- Ud over selve rationaliseringsgevinsten forventes et forbedret kvalitetsniveau samt en mere ergonomisk og udfordrende arbejdsplads. Løsningen forventes hurtigt implementeret og vil bane vej for implementering af tilsvarende projekter ved andre arbejdspladser på BIRN i fremtiden, forklarer Karen Nielsen.

Ledelsen bakker op

Vald. Birn A/S producerer, arbejder, monterer og overfladebehandler støbejernsemner. Miljø- og arbejdsmiljømæssigt

Vald. Birn A/S i Holstebro har modtaget adskillige priser for sin indsats på miljøområderne – bl.a. et Diplom for Hædrende Omtale i forbindelse med uddelingen af Energispareprisen 2006. Virksomheden har et betydeligt energiforbrug i forbindelse med de forskellige processer. Spildvarmen herfra kan ikke genanvendes til selve processerne, men til virksomhedens øvrige varmemeforbrug. Spildvarmen dækker i dag ca. 20 pct. af varmebehovet, svarende til omkring 400.000 m³ naturgas om året. Varmegenvindingen er sket fra trykluftkompressorer og smeltovnene ved hjælp af opvarmet kølevand og anvendt til komfortanlæg og varmt brugsvand.

styres og overvåges processerne effektivt. Målet er at virksomhedens processer udføres, så miljøet og arbejdsmiljøet belastes mindst muligt.

- Vi ønsker konstant at forbedre vores indsats på områderne miljø og arbejdsmiljø og vil arbejde for, at disse forhold prioriteres højt og indgår som en del af virksomhedens øvrige forretningsgange, understreger Karen Nielsen, der fortsætter:

- Ledelsen bakker op om alt, hvad der kan medvirke til forbedringer. Når det for eksempel gælder arbejdsulykker, så ønsker vi at identificere samtlige årsager. Det er ikke nok at sige, at en medarbejder var uopmærksom og kom til skade. Uopmærksomhed kan være en årsag, men ikke hele årsagen. Vi skal helt ned i detaljen og brede hele viften ud, og det har vi grønt lys til. For at nå de overordnede mål for såvel miljø- som arbejdsmiljøindsatsen, udtrykker Vald. Birn A/S sig klokkeklart i sine målsætninger:

- Gældende lovgivning og myndighedskrav på miljø- og arbejdsmiljøområdet skal til enhver tid overholdes.

- Miljøvenlige materialer og processer skal tilstræbes under hensyntagen til tekniske, økonomiske og kvalitets-

mæssige aspekter. - Der skal løbende arbejdes aktivt med henblik på at opnå optimale energibesparelser, specielt på de processer der påvirker væsentlige energiforbrug.

- Affald skal typesorteres med genbrugsfilosofien i højsædet, og mængden skal søges reduceret.

- Ulykkesomfanget skal søges reduceret gennem analyser og forebyggelse.

- Medarbejderne skal motiveres gennem information og uddannelse til at fastholde miljø- og arbejdsmiljøpolitikken.

- Ledelsen skal medvirke til at mål og handlingsplaner oprettes, synliggøres og følges.

- Vi vil kommunikere åbent med omverdenen om virksomhedens miljø- og arbejdsmiljømæssige forhold.

- Miljøstyringssystemet skal mindst modsvare kravene i ISO 14001.

Arbejdsmiljøsystemet skal mindst modsvare kravene i OHSAS 18001.

Energistyringssystemet skal mindst modsvare kravene i DS 2403.

- Hertil kommer, at det jo ikke kan skade at tænke sig om. Vi har sådan en talemåde her: Omtanke skaber ingen ulykker. Det kan måske lyde en anelse banalt, men i bund og grund er det jo kvadratroden. Vi ønsker at få lagt problemerne frem, så vi i fællesskab – og ved omtanke – kan få dem løst. Medarbejdernes medvirken og engagement er altafgørende, fastslår Karen Nielsen.

- Når det gælder arbejdsmiljøet her på virksomheden, så er der sket et skred. Der er ikke længere så mange tarzan'er. Vi passer på hinanden, og vi vedkender os vores sociale ansvar, siger den nye sikkerheds- og miljøchef i BIRN-koncernen, Karen Nielsen. Karen Nielsen har hele den teoretiske baggrund i orden, men udmærker sig ved desuden at være praktiker: - Når man skal bearbejde holdninger og få alle med, så skal det gribes helt praktisk an, tilføjer Karen Nielsen.

Vald. Birn A/S er en af Nordeuropas største støberikoncerner med i alt 1.000 ansatte.

Til BIRN-koncernen hører ud over Vald. Birn A/S, Holstebro A/S Tasso, Odense, Uldalls Jernstøberi A/S, Vejen, Kockums Maskin AB, Kallinge, Sverige og Vald. Birn GmbH., Mülheim, Tyskland.

BIRN koncernen udvikler, sælger og producerer støbejern i rå, bearbejdet, overfladebehandlet og monteret tilstand ikke kun til bilindustrien men også til bl.a. pumpeindustrien, hydrauliksektoren og maskinindustrien. Koncernen har mere end 1.000 medarbejdere og er repræsenteret i tre lande med salg til primært Europa. BIRN koncernen havde i 2006 en omsætning på mere end 1 mia. kr.